

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Πράσινη Βίβλο: «Ζωή και εργασία στην κοινωνία των πληροφοριών: πρώτα ο άνθρωπος»

(97/C 116/11)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την Πράσινη Βίβλο «Ζωή και εργασία στην κοινωνία των πληροφοριών: πρώτα ο άνθρωπος» (COM(96) 389 τελικό),

έχοντας υπόψη την απόφαση της Επιτροπής, της 2ας Αυγούστου 1996 να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών, για το θέμα αυτό, σύμφωνα με το άρθρο 198 Γ πρώτη παράγραφος της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

έχοντας υπόψη την απόφασή της, της 18ης Σεπτεμβρίου 1996 να αναθέσει την κατάρτιση της γνωμοδότησης στην επιτροπή 3 «Μεταφορές και δίκτυα επικοινωνιών»,

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (του εισηγητή κ. H. Jensen) (CDR 365/96 rev.) που υιοθετήθηκε από την επιτροπή 3, στις 11 Δεκεμβρίου 1996,

κατά τη 16η σύνοδο ολομέλειάς της της 15ης και 16ης Ιανουαρίου 1997 (συνεδρίαση της 16ης Ιανουαρίου), η Επιτροπή των Περιφερειών υιοθέτησε ομόφωνα την παρούσα γνωμοδότηση.

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1. Η Επιτροπή των Περιφερειών, από της ιδρύσεως της το 1994, έχει εργασθεί δραστήρια με τις πολιτικές, οικονομικές και τεχνικές πτυχές της κοινωνίας των πληροφοριών.

1.2. Το πρόγραμμα δράσης της Επιτροπής «Η συνέχιση της πορείας της Ευρώπης προς την κοινωνία των πληροφοριών» έδωσε την ευκαιρία στην Επιτροπή των Περιφερειών να καταρτίσει την πρώτη γνωμοδότησή της για την κοινωνία των πληροφοριών στις αρχές του 1995, στην οποία επιδοκιμάστηκε η πρωτοβουλία της ΕΕ και υπογραμμίστηκε η μεγάλη σημασία της κοινωνίας των πληροφοριών για τις αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης⁽¹⁾.

1.3. Εν συνεχεία, η Επιτροπή των Περιφερειών παρακολούθησε με ακρίβεια την πλήρη εφαρμογή του προγράμματος δράσης και εξέδωσε γνωμοδοτήσεις για διάφορες ενέργειες της ΕΕ όσον αφορά την κοινωνία των πληροφοριών. Η τελευταία της γνωμοδότηση αφορούσε το πρόγραμμα INFO 2000⁽²⁾.

1.4. Το βασικό περιεχόμενο της εργασίας της ΕΤΠ όσον αφορά την κοινωνία των πληροφοριών ήταν μέχρι σήμερα και θα συνεχίσει να είναι:

1.5. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές της ΕΕ αξιοποιούν και θα συνεχίσουν να αξιοποιούν ενεργά τις δυνατότητες της κοινωνίας των πληροφοριών για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, τη διαθεσιμότητα καθαρότερων τεχνολογιών, τη βελτίωση της επικοινωνίας/πληροφόρησης και την παροχή περισσότερων δυνατοτήτων στους πολίτες, όμως οι ως άνω αρχές έχουν συγχρόνως μεγάλη επίγνωση των προκλήσεων και των προβλημάτων που δημιουργούνται από την κοινωνία των πληροφοριών.

1.6. Έτσι, η Επιτροπή των Περιφερειών είχε την ευκαιρία να υποδείξει πολλές φορές τις μεγάλες μεταβολές που έχουν συντελεστεί ή που θα συντελεστούν σε όλους τους τομείς της κοινωνίας μας λόγω της εισαγωγής και χρήσης των μέσων της πληροφόρησης και των επικοινωνιών:

1.7. Η τεχνολογία των πληροφοριών δημιουργεί πολλές νέες θέσεις εργασίας αχρηστεύει όμως πολλές παραδοσιακές τέχνες και εργασίες. Το σχολικό και διδακτικό σύστημα μπορούν να έχουν πολύ μεγάλο όφελος από την τεχνολογία, η οποία όμως μεταβάλλει ριζικά τις μεθόδους, τα μέσα και τα αποτελέσματα της διδασκαλίας. Η τεχνολογία δημιουργεί εντυπωσιακά μέσα πληροφοριών, αλλά τα μέσα αυτά δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού, είτε διότι δεν μπορεί να τα αγοράσει, είτε διότι δεν έχει τις γνώσεις για να τα χρησιμοποιήσει.

1.8. Για το λόγο αυτό η ΕΤΠ εκφράζει την ικανοποίησή της για την Πράσινη Βίβλο: «Ζωή και εργασία στην κοινωνία των πληροφοριών: πρώτα ο άνθρωπος» διότι σε αυτήν εστιάζονται οι πολιτικές, οι οικονομικές και οι κοινωνικές προκλήσεις, τις οποίες θα αντιμετωπίζουν οι τοπικές, περιφερειακές, εθνικές και κοινοτικές αρχές.

1.9. Χρειάζεται όμως βούληση για ανανέωση και μετατροπή σε όλες τις δημόσιες και ιδιωτικές αρχές, στα ιδρύματα και τις επιχειρήσεις καθώς και στον απλό πολίτη, όπως αναγνωρίζει η Επιτροπή των Περιφερειών. Στο σπίτι, στις σπουδές, στην ψυχαγωγία και την εργασία, θα αντιληφθούμε όλοι τις ριζικές αλλαγές.

1.10. Για το λόγο αυτό, οι αλλαγές δεν θα πρέπει να ορίζονται και να κατευθύνονται μόνον από τη τεχνολογία και τους παράγοντες της αγοράς. Οι αλλαγές δεν πρέπει καθόλου αλλά και δεν μπορούν να ελέγχονται αποκλειστικά με τους νόμους και τις πολιτικές επιταγές. Οι πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές θα συντελούνται μέσω ενός κοινού διαλόγου και δράση μεταξύ όλων των σημαντικών παραγόντων της κοινωνίας.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 210 της 14. 8. 1995, σ. 109.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. C 129 της 2. 5. 1996, σ. 39.

1.11. Οι πολιτικές αρχές σε όλα τα επίπεδα, ο τομέας της ιδιωτικής οικονομίας, οι εργοδότες, οι εργαζόμενοι τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, οι οργανισμοί κοινής ωφέλειας και ακόμη ο απλός πολίτης πρέπει να συμμετάσχουν δραστήρια σε ένα διάλογο όσον αφορά τις επιθυμίες, τις ανάγκες και τις απαιτήσεις που έχουν από την κοινωνία των πληροφοριών.

1.12. Η ΕΤΠ έχει συγχρόνως πεισθεί ότι οι πιο τελεσφόρες προσπάθειες πραγματοποιούνται γενικά από αυτούς που γνωρίζουν και αντιλαμβάνονται το πρόβλημα.

1.13. Οι πιο επιτυχημένες λύσεις δίνονται ταυτόχρονα διαμέσου της συνεργασίας μεταξύ αυτών που γνωρίζουν το πρόβλημα και εκείνων που έχουν αποκτήσει πρακτικές εμπειρίες και ικανότητες για να το λύσουν.

1.14. Για αυτό, τα καλύτερα αποτελέσματα επιτυγχάνονται συχνά διαμέσου μιας τοπικής ή περιφερειακής συνεργασίας μεταξύ των πολιτικών, των υπαλλήλων και των ειδικών των κρατικών φορέων καθώς και των σημαντικών πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών παραγόντων της περιοχής.

1.15. Συνεπώς, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πρέπει να διαδραματίζουν βασικό ρόλο στον τομέα της διαχείρισης των δυνατοτήτων και των προβλημάτων της κοινωνίας των πληροφοριών, καθώς επίσης και στον προγραμματισμό και την εφαρμογή των δράσεων της ΕΕ στον τομέα.

2. Ειδικές παρατηρήσεις

2.1. Η Πράσινη Βίβλος «Ζωή και εργασία στην κοινωνία των πληροφοριών: πρώτα ο άνθρωπος» διαμέσου των τριών κεφαλαίων της «η εργασία στην κοινωνία των πληροφοριών», «η απασχόληση στην κοινωνία των πληροφοριών», «Συνοχή: η ζωή στην κοινωνία των πληροφοριών», εκθέτει τις τρεις βασικότερες προκλήσεις που θέτει η κοινωνία των πληροφοριών.

2.2. Παρατηρήσεις επί του κεφαλαίου 3 «Η εργασία στην κοινωνία των πληροφοριών»

2.2.1. Η ΕΤΠ αναγνωρίζει ότι η κοινωνία των πληροφοριών εισάγει τελείως νέες συνθήκες στην αγορά εργασίας.

2.2.2. Η τυποποιημένη και η χειροποίητη διαφοροποιείται περισσότερο και βασίζεται πλέον στις γνώσεις. Οι επιχειρήσεις αλλάζουν και απομακρύνονται από το σχήμα των ιεραρχικά δομημένων και πολύπλοκων μονάδων με απλές και σαφώς προσδιορισμένες θέσεις εργασίας για να μεταβληθούν σε πιο αποκεντρωμένους οργανισμούς που στηρίζονται στα δίκτυα και περιλαμβάνουν πιο ευέλικτες και πολύπλοκες θέσεις εργασίας.

2.2.3. Η κατάσταση αυτή δημιουργεί μεγάλες προκλήσεις διότι ένα σημαντικό πρόβλημα που προέκυψε ήταν ακριβώς ότι η τεχνολογική ανάπτυξη δεν αντισταθμίστηκε από μία άλλη όσον αφορά την οργάνωση και τη μετατροπή των επιχειρήσεων.

2.3. Η συνεργασία μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών αρχών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων όσον αφορά τις αλλαγές στην οργάνωση της εργασίας

2.3.1. Η ΕΤΠ υποστηρίζει πλήρως τις προτάσεις της Πράσινης Βίβλου όσον αφορά την ανάγκη κατανόησης και εκμάθησης νέων μορφών οργάνωσης της εργασίας

2.3.2. Η ΕΤΠ τονίζει συγχρόνως την ανάγκη για την καταβολή ιδιαίτερων προσπαθειών όσον αφορά τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Οι ΜΜΕ διαθέτουν ακριβώς την απαραίτητη ευελιξία και βούληση για ανανέωση, τους λείπουν όμως συχνά η τεχνογνωσία και οι δυνατότητες να πραγματοποιήσουν τις αλλαγές και να αξιοποιήσουν πλήρως την τεχνολογία των πληροφοριών.

2.3.3. Όπως το επισημαίνει και η Επιτροπή στο κεφάλαιο του Συμφώνου Εμπιστοσύνης για τα Περιφερειακά Σύμφωνα Εμπιστοσύνης, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν με μεγάλο όφελος να διαδραματίσουν έναν κεντρικό ρόλο σε αυτήν την απαραίτητη ενίσχυση των δυνατοτήτων ανάπτυξης και μετατροπής των ΜΜΕ.

2.3.4. Ήδη σήμερα οι τοπικές και περιφερειακές αρχές προσπαθούν να διευκολύνουν την εργασία των ΜΜΕ και να αυξήσουν τις δυνατότητες ανάπτυξης τους διαμέσου των εταιρειών ανάπτυξης, των γραφείων συμβούλων, των κέντρων αρωγής για καινούργιους επαγγελματίες, των επαγγελματικών κέντρων και άλλων παρομοίων φορέων.

2.3.5. Στους τομείς της πολιτικής, οικονομικής και πρακτικής συνεργασίας με τους τοπικούς οικονομικούς παράγοντες, η παροχή συμβουλών και η ενημέρωση όσον αφορά την οργάνωση και χρηματοδότηση, τη συνεργασία των δικτύων και την ανταλλαγή εμπειριών, αποτελούν ορισμένα ζητήματα, από τα οποία επωφελούνται και τα δύο μέρη χάρη στη συνεργασία και το διάλογο μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών αρχών και των ΜΜΕ. Χάρη σε αυτά, π.χ. μπορεί να διασφαλισθεί η ταχεία και ορθή εξέταση εκ μέρους του δημοσίου των αιτημάτων των ΜΜΕ.

2.3.6. Συγχρόνως, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές σε πολλά κράτη μέλη, χρησιμοποιούν σε μεγάλη έκταση την τεχνολογία των πληροφοριών και έχουν αποκτήσει εμπειρίες όσον αφορά οργανωτικές προσαρμογές.

2.3.7. Έτσι, έννοιες όπως «η οργάνωση της μάθησης» και «η αναπτυσσόμενη εργασία» δεν αποτελούν άγνωστες έννοιες για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές.

2.3.8. Το να γίνουν οι φορείς των τοπικών και περιφερειακών αρχών όπως και των επιχειρήσεων οργανισμοί οι οποίοι θα αναγνωρίζουν την ανάγκη για συνεχή ανάπτυξη και προσαρμογή της εργασίας, όπως και τα προσόντα του προσωπικού αποτελεί θέμα που κερδίζει συνεχώς έδαφος μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών αρχών.

2.3.9. Η διασφάλιση ενός επαγγελματικού βίου κατά τη διάρκεια του οποίου οι εργαζόμενοι μαθαίνουν ενώ εργάζονται («μάθηση δια της πρακτικής οδού», learning by doing) και κατά τον οποίο παρουσιάζονται διαρκώς νέες προκλήσεις και προβλήματα, αποτελεί επίσης ένα βασικό θέμα το οποίο διαδίδεται όλο και περισσότερο μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών αρχών.

2.3.10. Στη Δανία, π.χ. οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μέσω των ομάδων ανταλλαγής εμπειριών (efra-grupper), των ενημερωτικών συζητήσεων, των κλαδικών φόρουμ και των δικτύων ανάπτυξης, προσφέρουν τις γνώσεις, τις εμπειρίες τους και τις συμβουλές τους, ιδιαίτερα στις ΜΜΕ, όσον αφορά τις οργανωτικές προσαρμογές.

2.3.11. Εντούτοις, η ΕΤΠ αναγνωρίζει, ταυτόχρονα, ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές ως εργοδότες και με στενές σχέσεις με τους δημόσιους οργανισμούς και επιχειρήσεις, οι οποίες στα περισσότερα κράτη μέλη απασχολούν μεγάλο αριθμό εργαζομένων, οφείλουν να είναι πρωτοπόροι, όσον αφορά την ανάπτυξη και την αλλαγή της οργάνωσης εργασίας και να συμβάλουν στην εξασφάλιση της ανανέωσης και της απόκτησης εμπειριών στον τομέα αυτό.

2.3.12. Για το λόγο αυτό η ΕΤΠ συνιστά να εστιάζονται τα προγράμματα και οι ενέργειες των τοπικών και περιφερειακών αρχών — συμπεριλαμβανομένων και εκείνων των Διαρθρωτικών Ταμείων — στην ανάγκη που υπάρχει για κατανόηση και εκμάθηση νέων μορφών οργάνωσης εργασίας.

Θα πρέπει να προβλεφθεί άμεσα η συγχρηματοδότηση, στο πλαίσιο των υλοποιούμενων προγραμμάτων που αφορούν τους στόχους 1, 2, 3, 4 και 5β, καθώς και των προγραμμάτων που αφορούν τις Κοινοτικές Πρωτοβουλίες, των σχεδίων που έχουν ως αντικείμενο τις νέες τεχνολογίες της πληροφορίας, είτε στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης και της παροχής βοήθειας προς τις επιχειρήσεις, είτε στον τομέα της δημιουργίας ειδικών υποδομών.

2.4. Άλλαγες στην αγορά εργασίας

2.4.1. Στην αγορά εργασίας παρουσιάζονται επίσης μεγάλες προκλήσεις. Τα όρια μεταξύ εργασίας και ελεύθερου χρόνου, μεταξύ εργασίας και μάθησης καθώς και μεταξύ εργαζόμενου και αυτοαπασχολούμενου θα γίνονται όλο και πιο ρευστά.

2.4.2. Για το λόγο αυτό, η ΕΤΠ συμφωνεί ότι η νέα οργάνωση της εργασίας καθώς και η τηλεργασία όπως και άλλες μορφές διαχωρισμού της θέσης εργασίας και της επιχείρησης καθιστούν απαραίτητη την εξεύρεση μιας ισορροπίας μεταξύ του αισθήματος ασφάλειας που παρέχει η πρόσληψη στον εργαζόμενο και της ευελιξίας των επιχειρήσεων.

2.4.3. Η ΕΤΠ, έχοντας υπόψη τα ανωτέρω, τονίζει τις σημαντικές προκλήσεις που αντιμετωπίζονται ήδη σήμερα, όσον αφορά τη νομοθεσία στον τομέα της αγοράς εργασίας και στο διάλογο μεταξύ των κοινωνικών εταίρων.

2.4.4. Στον κοινωνικό διάλογο που διεξάγουν οι κοινωνικοί εταίροι, διαπραγματεύονται όπως είναι γνωστό για τις συνθήκες και τους όρους σχετικά με την άτυπη εργασία.

2.4.5. Η μορφή εργασίας που σήμερα γνωρίζουμε ως «άτυπη εργασία» μπορεί να αποτελεί, στο μέλλον, τη συνήθη μορφή πρόσληψης και εργασίας. Η ΕΤΠ παρακολουθεί λεπτομερώς την εργασία αυτή και εκφράζει συγχρόνως την ικανοποίησή της που η Επιτροπή θέτει προς συζήτηση τα θέματα αυτά, μεταξύ άλλων, με τη μορφή της Πράσινης Βίβλου σχετικά με την οργάνωση της εργασίας και του χρόνου εργασίας. Η ΕΤΠ συνιστά στους κοινωνικούς εταίρους να συμφωνήσουν μεταξύ τους, τους όρους σχετικά με την άτυπη εργασία. Με τον τρόπο αυτό θα επιδειχθεί η μεγαλύτερη δυνατή αξιοπιστία στους εταίρους του κοινωνικού διαλόγου.

2.5. Παρατηρήσεις για το κεφάλαιο 4 «Η απασχόληση στην κοινωνία των πληροφοριών»

2.5.1. Καλύτερες συνθήκες ανάπτυξης

2.5.2. Η Επιτροπή των Περιφερειών αναγνωρίζει ότι τις τελευταίες δεκαετίες η Ευρώπη γνώρισε μια χαμηλή ανάπτυξη και ότι η κοινωνία των πληροφοριών δεν θα επιτύχει τη ριζική αλλαγή των πραγμάτων χωρίς μεταρροπές και αλλαγές.

2.5.3. Το δυναμικό ανάπτυξης, ιδίως στους τομείς των υπηρεσιών και της τεχνολογίας της πληροφόρησης είναι πολύ μεγάλο, όμως η ΕΤΠ διαπιστώνει ότι υπάρχει μεγάλη χρονική απόσταση μεταξύ των δυνατοτήτων και των αποτελεσμάτων στην πράξη, μεταξύ άλλων, διότι δεν υπάρχουν πάντοτε τα απαραίτητα προσόντα, και/ή διότι οι επιχειρήσεις/η αγορά εργασίας δεν είναι σε θέση να εκμεταλλευτούν τις νέες δυνατότητες.

2.5.4. Για το λόγο αυτό, η ΕΤΠ έχει πεισθεί ότι εκτός των καλύτερων δυνατών νομοθετικών πλαισίων, των νέων συνθηκών εργασίας και πρόσληψης στην αγορά εργασίας, της αυξημένης συνεργασίας με το δημόσιο και των εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων υπάρχει επίσης μεγάλη ανάγκη για ανάπτυξη και έρευνα στους τομείς και τους τύπους των προϊόντων οι οποίοι παρουσιάζουν τις καλύτερες αναπτυξιακές δυνατότητες.

2.5.5. Έτσι, η ΕΤΠ επισήμανε ήδη στη γνωμοδότησή της για το πρόγραμμα INFO 2000, ότι επιβάλλεται να δοθεί σημαντική πολιτική και οικονομική προτεραιότητα στα προγράμματα και τις ενέργειες της ΕΕ, προτεραιότητα η οποία θα εστιάζεται στις αναπτυξιακές δυνατότητες στους τομείς των υπηρεσιών και της τεχνολογίας της πληροφόρησης.

2.5.6. Στο προσεχές 5ο πρόγραμμα πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη πρέπει οι τομείς ανάπτυξης της κοινωνίας των πληροφοριών να είναι οι τομείς εκείνοι στους οποίους θα αποδίδεται μεγάλη σημασία, καθορίζοντας τους τομείς στους οποίους θα καταβληθούν προσπάθειες, τα κριτήρια κατανομής, κ.λπ.

2.5.7. Η ΕΤΠ συμφωνεί επίσης με την επισήμανση της Πράσινης Βίβλου ότι επιβάλλεται να συζητηθεί το πώς μπορεί να αυξηθεί η συμβολή των Διαρθρωτικών Ταμείων, ώστε να επιτευχθεί η άριστη εκμετάλλευση των δυνατοτήτων της κοινωνίας των πληροφοριών και της τεχνολογίας. Πρόκειται για

ένα ερώτημα που θα εξετάσει η ΕΤΠ στις συζητήσεις της σχετικά με την αναθεώρηση των Διαρθρωτικών Ταμείων.

2.6. Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση

2.6.1. Η ΕΤΠ έχει επίγνωση του γεγονότος ότι η κοινωνία των πληροφοριών με την κατάρρευση των φυσικών ορίων, την αύξηση των πληροφοριών και την ταχύτερη πρόσβαση στις γνώσεις θα έχει ως αποτέλεσμα εκτεταμένες αλλαγές τόσο στην εργασία όσο και στην οικογενειακή ζωή.

2.6.2. Η διεθνοποίηση της άρσης των φυσικών συνόρων όσον αφορά το κεφάλαιο, τα προϊόντα και την παροχή υπηρεσιών, δημιουργεί επίσης νέες προσδοκίες και απαιτήσεις όσον αφορά το επίπεδο κατάρτισης του πληθυσμού και τις ικανότητές του για ευελιξία, κινητικότητα και αντίληψη.

2.6.3. Η ταχύτητα και η έκταση με τις οποίες πραγματοποιούνται οι αλλαγές αυτές συνεπάγονται συγχρόνως αυξημένες απαιτήσεις όσον αφορά τις ικανότητες του πληθυσμού για προσαρμογή και μάθηση.

2.6.4. Έτσι, η ΕΤΠ σημειώνει την παρατήρηση της Πράσινης Βίβλου ότι σε 10 χρόνια το 80 % της τεχνολογίας που χρησιμοποιούμε σήμερα, θα έχει αντικατασταθεί με νέα τεχνολογία — και ότι την ίδια στιγμή, το 80 % του εργατικού δυναμικού θα έχει κατάρτιση άνω των 10 ετών.

2.6.5. Η ΕΤΠ επιθυμεί να εξασφαλισθεί σε όλους η αποτελεσματική πρόσβαση στις νέες τεχνολογίες, μέσω της παροχής μίας ευρείας βάσης γνώσεων, ευέλικτων δυνατοτήτων εκπαίδευσης και δια βίου κατάρτισης.

2.6.6. Η επιθυμία της Πράσινης Βίβλου για μία εκπαιδευτική μεταρρύθμιση των συστημάτων επαγγελματικής και συνεχούς εκπαίδευσης και κατάρτισης, που θα συμβαδίσει με την επανάσταση στον τομέα της τεχνολογίας των πληροφοριών έχει την πλήρη υποστήριξη της ΕΤΠ.

2.6.7. Η ΕΤΠ στις γνωμοδοτήσεις για το «Έτος της δια βίου εκπαίδευσης» και «Τη Λευκή Βίβλο σχετικά με τη συνήθη εκπαίδευση και την επαγγελματική εκπαίδευση» επισήμανε τον τρόπο με τον οποίο η κοινωνική και τεχνολογική ανάπτυξη δημιουργεί μεγάλες προκλήσεις για τις εκπαιδευτικές δυνατότητες των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, τις ικανότητες των επιχειρήσεων να εκπαιδεύουν τους συνεργάτες τους και τη συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων.

2.6.8. Η Επιτροπή των Περιφερειών απαιτεί να εξασφαλιστούν σε όλον τον πληθυσμό, ανεξάρτητα απασχόλησης, ηλικίας, φύλου και εθνικότητας, δυνατότητες μάθησης, απόκτησης νέων γνώσεων και προσαρμογής τους στις νέες απαιτήσεις και ανάγκες τόσο της κοινωνίας όσο και της επαγγελματικής ζωής καθ'όλη τη διάρκεια του βίου.

2.6.9. Όλοι οι κοινωνικοί, πολιτικοί και οικονομικοί παράγοντες έχουν συμφέρον αλλά και ευθύνη για τα εξής:

— Η ΕΕ μπορεί με προγράμματα και δράσεις να συμβάλει στην ανάπτυξη, την ανανέωση και την ανταλλαγή εμπειριών,

— οι εθνικές αρχές μπορούν να δημιουργήσουν τις οικονομικές και θεσμικές δυνατότητες για τη δια βίου εκπαίδευση,

— ο τομέας της ιδιωτικής οικονομίας μπορεί να διασφαλίσει την εξέλιξη της κατάρτισης και ευελιξία όσον αφορά την περαιτέρω κατάρτιση και την επιμόρφωση κάθε εργαζόμενου,

— οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να προσαρμόσουν τις δυνατότητες για εκπαίδευση και κατάρτιση ανάλογα με τις τοπικές ανάγκες και επιθυμίες και μπορούν να υποβάλουν προτάσεις σε ομάδες με ειδικά προβλήματα.

2.6.10. Για το λόγο αυτό, η ΕΤΠ έχει πεισθεί ότι χωρίς διάλογο και συνεργασία μεταξύ όλων των πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών παραγόντων, δεν επιτυγχάνονται εποικοδομητικές λύσεις.

2.6.11. Η ΕΤΠ θεωρεί συγχρόνως ότι η στενή επαφή των τοπικών και περιφερειακών αρχών με τους διάφορους τοπικούς και περιφερειακούς παράγοντες αποτελεί τη φυσική βάση διαλόγου και συνεργασίας για να δημιουργηθούν σημαντικές δυνατότητες κατάρτισης και εκπαίδευσης προς όφελος των πολιτών και των επιχειρήσεων.

2.6.12. Για το λόγο αυτό, η ΕΤΠ προετοιμάζει μία γνωμοδότηση πρωτοβουλίας για τις δυνατότητες και την ευθύνη που έχουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές όσον αφορά το συντονισμό των τοπικών και περιφερειακών συμφερόντων με τις ανάγκες και τις επιθυμίες των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των παραγόντων του επιχειρηματικού κόσμου.

2.6.13. Επειδή οι αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης, λόγω θέσης, βρίσκονται σε στενή επαφή με τα πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά δίκτυα της περιοχής μπορούν να συγκεντρώσουν τους διάφορους παράγοντες, σε επίσημες και ανεπίσημες συγκεντρώσεις, για τη διεξαγωγή διαλόγου και συνεργασίας που θα εξασφαλίζουν μία συνεπή εκπαιδευτική πολιτική και πολιτική απασχόλησης προς όφελος της περιοχής, της ιδιωτικής οικονομίας και του απλού πολίτη.

2.7. Παρατηρήσεις για το κεφάλαιο 5 «Συνοχή: η ζωή στην κοινωνία των πληροφοριών»

2.7.1. Η ΕΤΠ επιδοκιμάζει την επισήμανση της Πράσινης Βίβλου ότι πρέπει να διασφαλισθεί ότι δεν θα αυξηθούν οι οικονομικές και κοινωνικές διαφορές μεταξύ των ισχυρών και των αδύνατων περιοχών λόγω των αλλαγών που θα επιφέρει η κοινωνία των πληροφοριών, και ότι θα διασφαλισθεί ότι όλοι οι πολίτες θα επωφεληθούν πλήρως από τις νέες δυνατότητες.

2.8. Μεγαλύτερη συνοχή

2.8.1. Ένας από τους βασικούς στόχους της ΕΕ είναι η μεγαλύτερη πολιτική, κοινωνική και οικονομική συνοχή. Για το λόγο αυτό, είναι αποφασιστικής σημασίας το γεγονός ότι όσον αφορά τις μεγάλες πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές, οι οποίες καθίστανται απαραίτητες από την κοινωνία των πληροφοριών, η προσοχή στρέφεται στις δυνατότητες για τη μείωση των περιφερειακών διαφορών στην ΕΕ.

2.8.2. Η ΕΤΠ φρονεί ότι χάρη στην τεχνολογία της πληροφορίας και στις δυνατότητες ανάπτυξης, ιδίως στον τομέα των υπηρεσιών, δημιουργείται μεγαλύτερη ευελιξία τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για τους πολίτες, πράγμα που συμβάλλει σημαντικά στην ανάπτυξη της συνοχής στην ΕΕ.

2.8.3. Η εξάρτηση των επιχειρήσεων και των πολιτών από το να βρίσκονται σε βιομηχανικά, επαγγελματικά, οικονομικά, κυκλοφοριακά και/ή ερευνητικά κέντρα μειώνεται καθώς η ανάπτυξη, η χρηματοδότηση, η παραγωγή και η διάθεση προϊόντων και η παροχή υπηρεσιών πραγματοποιούνται με ηλεκτρονικά μέσα.

2.8.4. Συγκεκριμένα, οι επιχειρήσεις θα μπορούσαν να εγκαταστήσουν την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάθεση των προϊόντων τους σε περιοχές που να είναι ανεξάρτητες από φυσικά και γεωγραφικά πλαίσια.

2.8.5. Η ΕΤΠ επισημαίνει ότι η κατάσταση αυτή θα δημιουργήσει μεγαλύτερες δυνατότητες για τις περιοχές οι οποίες είχαν μέχρι σήμερα δυσκολίες να προσελκύσουν επιχειρήσεις και/ή εργατικό δυναμικό.

2.8.6. Όμως, η ΕΤΠ επιθυμεί συγχρόνως να τονίσει ότι προϋπόθεση για τα ανωτέρω είναι να εξασφαλισθούν σε όλες τις περιοχές ίδιες δυνατότητες και οι ίδιοι όροι για να προσφέρουν ηλεκτρονικές λύσεις στο μέλλον.

2.8.7. Εάν δεν ληφθούν μέτρα ώστε να μην υπάρχουν περιοχές χωρίς τεχνικές διευκολύνσεις και χωρίς δυνατότητες στον τομέα της τεχνολογίας της πληροφορίας, η κοινωνία των πληροφοριών θα συντελέσει στην όξυνση των περιφερειακών ανισοτήτων.

2.8.8. Η τεχνολογία των πληροφοριών αποτελεί έτσι μία δυνατότητα για μεγαλύτερη συνοχή, εφόσον διασφαλίζονται οι ορθές προϋποθέσεις αποτελεί όμως και μία απειλή κατά της συνοχής εάν δεν γίνουν αλλαγές και δεν αναληφθούν δράσεις.

2.9. Παράγοντες: Ελευθέρωση, Διαρθρωτικά Ταμεία και Σύμφωνη απασχόληση

2.9.1. Η ΕΤΠ επιθυμεί με την ευκαιρία αυτή να υπενθυμίσει ότι οι τρεις παράγοντες, οι οποίοι είναι καθοριστικής σημασίας για την επιρροή της κοινωνίας των πληροφοριών τη συνοχή της ΕΕ είναι οι εξής:

— η τηλεελευθέρωση

— τα Διαρθρωτικά Ταμεία

— οι Συμφωνίες Απασχόλησης

2.9.2. Όλα τα θέματα έχουν εξετασθεί ή θα εξετασθούν σε γνωμοδοτήσεις της ΕΤΠ, η οποία όμως επιθυμεί να τονίσει τη σημασία και των τριών παραγόντων.

2.9.3. Έτσι, η ΕΤΠ υποστηρίζει την πλήρη ελευθέρωση του τομέα των τηλεπικοινωνιών ο οποίος ελευθερώνεται πλήρως από την 1η Ιανουαρίου 1998, μετά από πολλά χρόνια σταδιακής ελευθέρωσης.

2.9.4. Παρόλα αυτά, η ΕΤΠ επιθυμεί να επισημάνει ότι η ελευθέρωση δεν θα πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα να βρεθούν οι αραιοκατοικημένες περιοχές στην άδικη ή παράλογη κατάσταση, όσον αφορά την τεχνολογία της πληροφορίας, να μην διαθέτουν τεχνικές διευκολύνσεις και υπηρεσίες.

2.9.5. Η ΕΤΠ εκφράζει την ικανοποίησή της που η Επιτροπή έχει επισημάνει την ανάγκη για την παροχή καθολικών υπηρεσιών. Πρόκειται για καθοριστικής σημασίας πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό θέμα, να διασφαλισθεί η κάλυψη όλης της επικράτειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τα κυριότερα είδη τηλεπικοινωνιών και τεχνολογίας της πληροφορίας τα οποία θα προσφέρονται σε τιμές οι οποίες δεν θα δημιουργούν στρέβλωση των όρων του ανταγωνισμού.

2.9.6. Σχετικά με την αύξηση της ελευθέρωσης και της χρήσης της τεχνολογίας της πληροφορίας, είναι εξίσου σημαντικό να μην υψωθούν νέοι φυσικοί, τεχνητοί ή νομοθετικοί φραγμοί στην ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, των προϊόντων, των υπηρεσιών και του κεφαλαίου στην εσωτερική αγορά.

2.9.7. Η ΕΤΠ συνιστά, συγχρόνως, θεμά την καλύτερη αξιοποίηση των δυνατοτήτων των Διαρθρωτικών Ταμείων για να βελτιωθούν οι υποδομές, οι δυνατότητες και τα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης της τεχνολογίας της πληροφορίας στις περιφέρειες της ΕΕ που αντιμετωπίζουν δυσχέρειες. Η καλύτερη αυτή αξιοποίηση των Διαρθρωτικών Ταμείων, όπως αναφέρεται ανωτέρω, θα αυξήσει τις δυνατότητες ανάπτυξης των περιφερειών αυτών και, κατά συνέπεια, και την ευρωπαϊκή συνοχή. Θα εμποδίσει συγχρόνως, να δημιουργηθούν «κενά» στο ευρωπαϊκό δίκτυο συναλλαγών όσον αφορά τις πληροφορίες και την τεχνολογία.

2.9.8. Τέλος, η ΕΤΠ θα πρέπει, για ακόμη μία φορά, να τονίσει τη σημασία της επιθυμίας της Επιτροπής να δοθεί έμφαση στη δυνατότητα των τοπικών και περιφερειακών αρχών να συντονίζουν και να εντείνουν τις προσπάθειες των πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών παραγόντων της περιοχής, στον τομέα της απασχόλησης.

2.9.9. Επειδή οι τοπικές και περιφερειακές αρχές αποτελούν το σταυροδρόμι των πολιτικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων στην περιοχή, είναι απολύτως φυσικό να είναι αυτές που αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για τη διεξαγωγή ενός καλύτερου διαλόγου και την ανάπτυξη καλύτερης συνεργασίας και βελτιωμένου συντονισμού των δράσεων στους διάφορους τομείς.

2.9.10. Η ΕΤΠ επιθυμεί να επισύρει ιδιαίτερα την προσοχή στις δυνατότητες που διαθέτουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαμέσου των εργασιών τους, ιδίως στους τομείς της εκπαίδευσης και των επαγγελματικών δραστηριοτήτων, να χρησιμοποιήσουν τις ανάγκες, τις επιθυμίες και τις εμπειρίες τους από τους ως άνω τομείς για να καταστρώσουν τοπικές, περιφερειακές στρατηγικές και σχέδια δράσης για την κοινωνία των πληροφοριών.

2.9.11. Όπως συμβαίνει στους περισσότερους τομείς, οι καλύτερες λύσεις δίνονται πιο συχνά από αυτούς που γνωρίζουν το πρόβλημα και διαθέτουν την τεχνογνωσία, και τις δυνατότητες, και γνωρίζουν τις ανάγκες και τις επιθυμίες των ενδιαφερόμενων.

2.9.12. Δεδομένου ότι οι πρωτοβουλίες της ΕΕ σχετικά με τη ζωή και την εργασία στην κοινωνία των πληροφοριών έχουν ως επίκεντρο τον άνθρωπο, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν και πρέπει να διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο στις πρωτοβουλίες αυτές.

2.10. Πρώτα ο άνθρωπος

2.10.1. Η τεχνολογία της πληροφόρησης, που μπορεί να αποτελεί τόσο προοπτική όσο και απειλή για την ευρωπαϊκή συνοχή, συνιστά επίσης και ευκαιρία αλλά και κίνδυνο για την ευρωπαϊκή δημοκρατία και τις δυνατότητες εξέλιξης του απλού ανθρώπου.

2.10.2. Η ΕΤΠ έχει μεγάλη επίγνωση του γεγονότος ότι οι ριζικές αλλαγές, που συντελούνται λόγω της αυξανόμενης χρήσης της τεχνολογίας της πληροφόρησης, δημιουργούν ανασφάλεια σε μεγάλες κατηγορίες του πληθυσμού.

2.10.3. Νέες μορφές απασχόλησης, νέες μορφές εργασίας, νέες μηχανές, νέα τεχνολογία δημιουργούν ανασφάλεια σε μεγάλο μέρος του πληθυσμού, ο οποίος βιώνει, τα τελευταία χρόνια περισσότερο μία επανάσταση παρά μία εξέλιξη.

2.10.4. Η ανασφάλεια, που προκύπτει από τη χρήση των τελείως νέων μέσων και μηχανημάτων είναι φυσιολογική. Η ανασφάλεια αυτή εντείνεται από το περιεχόμενο της τεχνολογίας που είναι πολύ τεχνικό, συχνά εκπνερασμένο σε ξένη γλώσσα και από τους ταχύτερους ρυθμούς με τους οποίους παρουσιάζονται διαρκώς τα νέα και οι αλλαγές.

2.10.5. Το αυξανόμενο χάσμα των γενεών όσον αφορά τη χρήση της νέας τεχνολογίας, σε συνδυασμό με το οικονομικό χάσμα που υπάρχει μεταξύ αυτών που διαθέτουν τους πόρους για να αγοράσουν και να χρησιμοποιήσουν τις νέες δυνατότητες πρέπει να τονισθεί έντονα από την ΕΤΠ, όπως και η ανάγκη να δοθεί προτεραιότητα στον απλό άνθρωπο όσον αφορά τη ζωή και την εργασία στην κοινωνία των πληροφοριών. Για το λόγο αυτό, η ΕΤΠ φρονεί ότι η Πράσινη Βίβλος έπρεπε να επικεντρωθεί περισσότερο σε προτάσεις για συγκεκριμένες λύσεις, δίνοντας προτεραιότητα στον άνθρωπο και στην ανάγκη να δοθεί από όλους τους πολιτικούς σημαντική προτεραιότητα στις πρωτοβουλίες εκείνες που μπορούν να εμποδίσουν τη δημιουργία περαιτέρω κοινωνικού αποκλεισμού λόγω της κοινωνίας των πληροφοριών.

2.10.6. Συνεπώς, πρόκειται για ζωτικής σημασίας θέμα να αποκτήσουν όλοι οι πολίτες γνώσεις και μάθηση για να χρησιμοποιούν την τεχνολογία ώστε να διαθέτουν την πρακτική και οικονομική πρόσβαση στις νέες δυνατότητες.

2.10.7. Η μη εκπλήρωση των ανωτέρω θα έχει σημαντικές συνέπειες για όλη την ευρωπαϊκή κοινωνία. Ορισμένα από τα προβλήματα είναι η έλλειψη εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού, οι μεγάλες ομάδες χωρίς προοπτική απασχόλησης και η αύξηση της οικονομικής και κοινωνικής ανισότητας.

2.10.8. Σε μία κοινωνία, όπου όχι μόνο ένα αυξανόμενο ποσοστό εργαζομένων αλλά και πληροφοριών και επικοινωνιών, εξαρτώνται από την τεχνολογία των πληροφοριών, θα δημιουργηθούν συγχρόνως προβλήματα δημοκρατικής φύσεως εφόσον δεν χορηγούνται σε όλο τον πληθυσμό τα μέσα για να χρησιμοποιήσει τη νέα τεχνολογία.

2.10.9. Για το λόγο αυτό, η ΕΤΠ κατανοεί απόλυτα την ανησυχία που διατυπώνεται στην Πράσινη Βίβλο μήπως η «Πεφωτισμένη δημοκρατία» δεχθεί πλήγμα εάν πρακτικοί και τεχνολογικοί φραγμοί εμποδίσουν τμήματα του πληθυσμού να έχουν πρόσβαση στις γνώσεις, τις συζητήσεις και την πληροφόρηση.

2.10.10. Η δραστήρια συμμετοχή στην κοινωνική ζωή αποτελεί ακριβώς προϋπόθεση για να κατανοήσει και να συμμετάσχει κανείς στα όργανα και τις διαδικασίες ενός δημοκρατικού συστήματος. Επειδή η τεχνολογία της πληροφόρησης χρησιμοποιείται ευρέως από τον πληθυσμό αποτελεί τον κατευθυντήριο άξονα για την εκπαίδευση, την απασχόληση, την παροχή πληροφοριών και το διάλογο μεταξύ των ανθρώπων, ο οποίος οδηγεί στη δημοκρατία της κοινωνίας των πληροφοριών.

2.10.11. Για το λόγο αυτό, η ΕΤΠ επιθυμεί να τονίσει για ακόμη μία φορά τη σημασία των εργασιών της Επιτροπής, που έχουν ως στόχο να διασφαλισθεί και να παρακολουθηθεί η ανάπτυξη της παροχής καθολικών υπηρεσιών.

2.10.12. Η ΕΤΠ προτρέπει ακόμη, όπως σε όλες τις άμεσες και έμμεσες δράσεις και στα προγράμματα, σχετικά με την κοινωνία των πληροφοριών, να παρέχονται οι δυνατότητες για ανάπτυξη πειραματισμών και ανταλλαγή εμπειριών όσον αφορά την εργασία, εξασφαλίζοντας την πρόσβαση και τη χρήση της τεχνολογίας των πληροφοριών από το κοινό. Στο πλαίσιο αυτό, π.χ., εντάσσονται οι πρωτοβουλίες σχετικά με:

- τα ανοικτά κέντρα πληροφορικής και υπολογιστών, στα οποία θα μπορεί το κοινό να εισέρχεται, δωρεάν ή καταβάλλοντας ένα ελάχιστο αντίτιμο, για να διδάσκεται την τεχνολογία και να πειραματίζεται με τις διάφορες δυνατότητες της,
- τη δυνατότητα να λειτουργούν οι βιβλιοθήκες ως παρόμοια κέντρα και να αποτελούν τον οδηγό στη «ζούγκλα» των πληροφοριών, στις οποίες οι πληροφορίες μετασχηματίζονται σε γνώσεις,

- τη δυνατότητα και την ευθύνη των σχολείων και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων να παρέχουν γνώσεις, εμπειρίες και ακόμη τον εξοπλισμό και το λογισμικό εντός και εκτός των ωρών διδασκαλίας,
- την εγκατάσταση τοπικών δικτύων τα οποία θα μπορούν να παράσχουν στο κοινό φθηνότερη πρόσβαση στα διάφορα δίκτυα και τις πληροφορίες για τις δραστηριότητες της περιοχής.

2.11. Καλύτερες τοπικές και περιφερειακές υπηρεσίες

2.11.1. Η ΕΤΠ επισημαίνει ότι οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης έχουν τόσο την ευθύνη όσο και τη δυνατότητα να συμβάλουν ώστε η κοινωνία των πληροφοριών να δίνει την προτεραιότητα στον άνθρωπο.

2.11.2. Οι προαναφερθείσες πρωτοβουλίες σχετικά με την πρόσβαση και τη χρήση από το κοινό της τεχνολογίας των πληροφοριών υλοποιούνται ήδη με επιτυχία σε ορισμένες τοπικές και περιφερειακές περιοχές.

2.11.3. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν συγχρόνως, διαμέσου των στενών επαφών τους με τους σημαντικούς πολιτικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς φορείς και με τα άτομα της περιοχής, να αποτελέσουν τους συντονιστές για την ανάπτυξη συνεργασίας και διαλόγου, όσον αφορά τις στρατηγικές και τα σχέδια δράσης με τα οποία η περιοχή θα αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της κοινωνίας των πληροφοριών.

2.11.4. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν και επιθυμούν συγχρόνως να εκμεταλλευτούν την τεχνολογία των πληροφοριών για να βελτιώσουν τη δική τους παροχή υπηρεσιών στους τομείς, οι οποίοι αναφέρονται ειδικά στην Πράσινη Βίβλο και είναι οι εξής:

- Ο τομέας της εξέτασης, και της εξυπηρέτησης των υποθέσεων των πολιτών,
- Ο τομέας των συνθηκών διαβίωσης των ατόμων με ειδικές ανάγκες,
- Ο τομέας της ισότητας ανδρών και γυναικών,
- Ο τομέας της υγείας.

2.11.5. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές έχουν μεγάλες δυνατότητες να βελτιώσουν το επίπεδο και την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχουν. Η αντίληψη ότι είναι δυνατή η ταχεία και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πολιτών έχει διαδοθεί ευρέως σε όλη την ΕΕ.

2.11.6. Τα δημόσια περίπτερα πληροφόρησης, τα κέντρα εξυπηρέτησης και «one-stop-shops», στα οποία οι πολίτες μπορούν να απευθυνθούν για να λάβουν πληροφορίες και βοήθεια όσον αφορά τις κρατικές υπηρεσίες, βασίζονται στην αντίληψη ότι θα πρέπει να εξετάζονται γρήγορα και επί τόπου όσο το δυνατόν περισσότερες από τις «εύκολες» υποθέσεις.

2.11.7. Με την εισαγωγή της τεχνολογίας της πληροφόρησης στα διοικητικά συστήματα για εξέταση υποθέσεων και εγγρά-

φων, πολλές διοικητικές διαδικασίες θα τυποποιηθούν και θα απλουστευθούν. Στην καλή διοικητική πρακτική ο όρος «αναμονή», είναι σημαντικός για την εξέταση των υποθέσεων, όπου όμως τα νέα συστήματα μπορούν να αποτελέσουν ένα σημαντικό εργαλείο.

2.11.8. Με την εισαγωγή της τεχνολογίας της πληροφόρησης στα κέντρα πληροφοριών ένα μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού και των επιχειρήσεων θα αρκούνται μάλλον στα συστήματα αυτοεξυπηρέτησης. Με τον καιρό, αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα να ελευθερωθούν πόροι από τα δημόσια συστήματα. Έτσι, θα δημιουργηθεί ένα πλεόνασμα υπαλλήλων για την εξέταση των πιο πολύπλοκων υποθέσεων και για τη βελτίωση της παροχής υπηρεσιών προς τους πολίτες οι οποίοι έχουν ανάγκη από εντατικότερη παροχή υπηρεσιών και πληροφόρηση, π.χ. οι ηλικιωμένοι, οι κοινωνικά αποκλεισμένοι, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, κ.λπ.

2.11.9. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές έχουν αρχίσει πειραματικά με παρόμοιες ιδέες, όμως η Επιτροπή των Περιφερειών επισημαίνει ότι υπάρχει μεγάλη ανάγκη για προγράμματα και για ανταλλαγή εμπειριών στον τομέα αυτό.

2.11.10. Η ΕΤΠ, δίνει επίσης μεγάλη προσοχή στις συνέπειες που μπορεί να έχει η κοινωνία των πληροφοριών στα άτομα με ειδικές ανάγκες. Ορισμένα κράτη μέλη στρέφουν ήδη την προσοχή τους στο να μην δημιουργηθούν νέα εμπόδια στα άτομα με ειδικές ανάγκες από τη νέα τεχνολογία και τα νέα μέσα, αλλά αντίθετα να τους δοθούν νέες δυνατότητες.

2.11.11. Η ΕΤΠ επισημαίνει θα υπάρξει ανάγκη σε ευρωπαϊκό επίπεδο να διασφαλισθεί προσιτός εξοπλισμός και λογισμικό για τα άτομα με ειδικές ανάγκες και να αναληφθούν ιδιαίτερες πρωτοβουλίες σχετικά με τις νέες δυνατότητες απασχόλησης των ως άνω ατόμων.

2.11.12. Η ΕΤΠ εκφράζει την ικανοποίησή της για την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την πολιτική της ΕΕ όσον αφορά τα άτομα με ειδικές ανάγκες και προτρέπει την Επιτροπή να συμπεριληφθούν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, λόγω των γνώσεων και των εμπειριών που διαθέτουν, στις ομάδες εμπειρογνομόνων τις οποίες προτίθεται να συγκροτήσει.

3. Συμπέρασμα

3.1. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές της ΕΕ αξιοποιούν ενεργά τις δυνατότητες της κοινωνίας των πληροφοριών για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, τη διαθεσιμότητα καθαρότερων τεχνολογιών, τη βελτίωση της επικοινωνίας/πληροφόρησης και την παροχή περισσότερων δυνατοτήτων στους πολίτες.

3.2. Η Επιτροπή των Περιφερειών έχει ταυτόχρονα αυξημένη συνείδηση των ριζικών μεταβολών τις οποίες η καθιέρωση και χρησιμοποίηση εργαλείων πληροφόρησης και επικοινωνίας έχει επιφέρει και θα επιφέρει σε όλους τους τομείς της κοινωνίας μας.

3.3. Συνεπώς, η Επιτροπή των Περιφερειών επικροτεί την Πράσινη Βίβλο «Ζωή και εργασία στην κοινωνία των πληροφο-

ρών — Πρώτα ο άνθρωπος», επειδή έχει ως επίκεντρο τις πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις, τις οποίες αντιμετωπίζουν οι τοπικές, περιφερειακές, εθνικές και κοινοτικές αρχές. Η ΕΤΠ φρονεί, εν τούτοις, ότι απαιτούνται πιο συγκεκριμένες ενέργειες και περισσότερες ενσυνείδητες πολιτικές επιλογές για να διασφαλισθεί ο καλύτερος συντονισμός των πρωτοβουλιών της ΕΕ στον εν λόγω τομέα.

3.4. Η Επιτροπή των Περιφερειών επισημαίνει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, με την παροχή συμβουλών και οδηγιών, με σχέδια και ανταλλαγή πληροφοριών, καθώς επίσης και με το διάλογο και τη συνεργασία με τους πολιτικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς οργανισμούς και παράγοντες των περιφερειών, μπορούν να συμβάλουν ενεργά στην ανάπτυξη, τη συζήτηση και την υλοποίηση:

- νέων μορφών οργάνωσης της εργασίας,
- διαφορετικών συνθηκών πρόσληψης και εργασίας στην αγορά απασχόλησης,
- ενίσχυσης στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ),
- εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης για την εξασφάλιση της διαβίου κατάρτισης,
- της αυξημένης αλληλεγγύης στην ΕΕ,
- πρωτοβουλιών με στόχο να αποτελεί ο άνθρωπος το επίκεντρο της κοινωνίας των πληροφοριών,
- της παροχής καλύτερων υπηρεσιών στους πολίτες και καλύτερων συνθηκών στα άτομα με ειδικές ανάγκες.

3.5. Η Επιτροπή των Περιφερειών επισημαίνει ταυτόχρονα ότι η αντιμετώπιση των προκλήσεων γίνεται συχνά με καλύτερο τρόπο μέσω της συνεργασίας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο μεταξύ των πολιτικών, των υπαλλήλων και των εμπειρογνομόνων των κρατικών αρχών, καθώς επίσης και μεταξύ των αρμόδιων πολιτικών, κοινωνικών, ιδιωτικών και επαγγελματιών παραγόντων του τομέα.

3.6. Συνεπώς, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πρέπει να διαδραματίζουν βασικό ρόλο στον τομέα της διαχείρισης των δυνατοτήτων και των προβλημάτων της κοινωνίας των πληροφοριών, καθώς επίσης και στον προγραμματισμό και την εφαρμογή των δράσεων της ΕΕ στον τομέα.

3.7. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή των Περιφερειών προτείνει στην Επιτροπή να προωθήσει την ενεργό συμμετοχή και δράση τοπικών και περιφερειακών αρχών, π.χ. μέσω περιφερειακών συμφώνων απασχόλησης στους ακόλουθους τομείς:

- στη χάραξη στρατηγικών και στη θέσπιση σχεδίων δράσης για την κοινωνία των πληροφοριών,
- στην ανάπτυξη στρατηγικών για την απασχόληση,
- στην υποστήριξη των δυνατοτήτων ανάπτυξης και μετατροπής των ΜΜΕ,

— στην υλοποίηση μεταρρυθμίσεων στον τομέα της εκπαίδευσης,

— στη βελτίωση της συνεργασίας και του διαλόγου σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

3.8. Η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει συγκεκριμένα την ανάγκη:

— να εστιάζονται τα προγράμματα και οι δράσεις των τοπικών και περιφερειακών αρχών — συμπεριλαμβανομένων και εκείνων των Διαρθρωτικών Ταμείων — στην ανάγκη κατανόησης και εκμάθησης νέων μορφών οργάνωσης των εργασιών·

— να ανατίθενται στους κοινωνικούς εταίρους τα θέματα των νέων προσλήψεων και των συνθηκών εργασίας στην αγορά απασχόλησης·

— να γίνει μια σαφής οικονομική και πολιτική ιεράρχηση των δράσεων και προγραμμάτων της ΕΕ, που έχουν ως επίκεντρο τις δυνατότητες ανάπτυξης στους τομείς των υπηρεσιών και των τεχνολογιών πληροφόρησης·

— να συζητηθεί με ποιο τρόπο μπορεί να μεγιστοποιηθεί η συμβολή των Διαρθρωτικών Ταμείων στην άριστη αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η κοινωνία των πληροφοριών και των τεχνολογιών, καθώς επίσης και στην βελτίωση των υποδομών και πόρων στον τομέα των τεχνολογιών πληροφόρησης στις λιγότερο ευνοημένες περιοχές της ΕΕ·

— να αναπτύξουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές επαφές με διάφορους παράγοντες για την έναρξη διαλόγου και συνεργασίας με αντικείμενο τη δημιουργία δυνατοτήτων εκπαίδευσης, επαγγελματικής και συνεχούς κατάρτισης και εκμάθησης·

— να εξασφαλισθεί η κάλυψη σε ολόκληρη την ΕΕ των βασικών ειδών τηλεπικοινωνίας και τεχνολογιών πληροφόρησης, και να είναι οι προσφερόμενες τιμές τέτοιες ώστε να μην στρεβλώνεται ο ανταγωνισμός·

— να δημιουργηθούν, στα πλαίσια όλων των άμεσων και έμμεσων δράσεων και προγραμμάτων όσον αφορά την κοινωνία των πληροφοριών, δυνατότητες ανάπτυξης πειραματικών ενεργειών και ανταλλαγής εμπειριών όσον αφορά τις δραστηριότητες εξασφάλισης γενικής και ευχερούς πρόσβασης στις τεχνολογίες πληροφόρησης·

— να αποτελέσει ο άνθρωπος το αντικείμενο των πρωτοβουλιών, δράσεων και προγραμμάτων που αφορούν την κοινωνία των πληροφοριών, μεταξύ άλλων παρέχοντας σε όλους τους πολίτες ίση και ελεύθερη πρόσβαση στις πληροφορίες και τις συζητήσεις που έχουν σχέση με θέματα των τεχνολογιών πληροφόρησης·

— να αποτελέσει ο άνθρωπος το επίκεντρο της κοινωνίας των πληροφοριών, δίδοντας έμφαση στις δυνατότητες της

κοινωνίας των πληροφοριών να εξασφαλίσει καλύτερες υπηρεσίες στους πολίτες, καλύτερες συνθήκες για τα άτομα

με ειδικές ανάγκες, την προώθηση της ισότητας και τη βελτίωση της υγιονομικής πολιτικής.

Βρυξέλλες, 16 Ιανουαρίου 1997.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Pasqual MARAGALL i MIRA

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Μάθηση στην κοινωνία των πληροφοριών — Σχέδιο δράσης για ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πρωτοβουλία (1996-1998)»

(97/C 116/12)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με τη «Μάθηση στην κοινωνία των πληροφοριών — Σχέδιο δράσης για ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πρωτοβουλία» (COM (96) 471 τελικό),

έχοντας υπόψη την απόφαση της Επιτροπής της 23ης Οκτωβρίου 1996 να ζητήσει από την Επιτροπή των Περιφερειών τη σχετική γνωμοδότησή της, σύμφωνα με το άρθρο 198Γ, πρώτη παράγραφος, της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

έχοντας υπόψη την επιθυμία της Επιτροπής, η οποία εκφράστηκε με επιστολή των επιτρόπων Cresson και Bangemann, της 23ης Οκτωβρίου 1996, για την πλήρη συμμετοχή της ΕΤΠ στην εκτέλεση του σχεδίου δράσης, κυρίως με την προώθηση της ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών αρχών όσον αφορά τους τομείς που καλύπτονται από το σχέδιο δράσης, καθώς και την πρόθεση της Επιτροπής να παρέχει ενίσχυση για την προώθηση των τοπικών και περιφερειακών προγραμμάτων στους εν λόγω τομείς·

έχοντας υπόψη την απόφαση της από 13ης Νοεμβρίου 1996 περί αναθέσεως της σχετικής γνωμοδότησης στην επιτροπή 6 — Εκπαίδευση και Κατάρτιση·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 368/96 rev.) που υιοθετήθηκε από την επιτροπή 6 στις 6 Δεκεμβρίου 1996 (εισηγητής: κ. Paul White)·

έχοντας υπόψη το αίτημα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, το οποίο υποβλήθηκε στη Φλωρεντία, τον Ιούνιο του 1996, να προταθεί μία πρωτοβουλία για σχολεία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμφώνου Εμπιστοσύνης για την Απασχόληση⁽¹⁾·

έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές που τίθενται στο Λευκό Βιβλίο για την Ανάπτυξη, την Ανταγωνιστικότητα και την Απασχόληση⁽²⁾, το οποίο η εξεταζόμενη ανακοίνωση στοχεύει να στηρίξει, προσφέροντας προοπτικές για την αντιμετώπιση των εκπαιδευτικών και πολιτιστικών προκλήσεων που θέτει η κοινωνία των πληροφοριών·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για το Λευκό Βιβλίο σχετικά με την Εκπαίδευση και Κατάρτιση — Διδασκαλία και Μάθηση: Προς την κοινωνία της γνώσης⁽³⁾·

⁽¹⁾ Ευρωπαϊκό Σύμφωνο Εμπιστοσύνης για την Απασχόληση, Φλωρεντία, Ιούνιος 1996.

⁽²⁾ Λευκό Βιβλίο: Ανάπτυξη, Ανταγωνιστικότητα και Απασχόληση (COM(94) 700 τελικό).

⁽³⁾ ΕΕ αριθ. C 182 της 24. 6. 1996, σ. 15.